

Format - Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen.

1. Wat is de aanleiding?

Het Arbeidsomstandighedenbesluit (hierna: Arbobesluit) bevat strenge voorschriften over het verwijderen van asbest om werknemers te beschermen. Er is echter een aantal knelpunten gesignaleerd in het huidige stelsel dat het draagvlak ondergraaft. Er is meer ruimte gewenst voor een risicogebaseerde aanpak en innovatie. Daarom is er in 2018 een transitie van het asbeststelsel in gang gezet waarbij wetenschappelijke inzichten over asbestrisico's en gevalideerde werkwijzen centraal staan, regels eenduidiger worden en ruimte is voor innovatie. Een van de onderdelen van de transitie betreft een aanpassing van het Arbobesluit en de daarop gebaseerde Arboregeling. Vanwege samenhang met het Asbestverwijderingsbesluit 2005 (AVB) en het Bouwbesluit 2012 (die op gegeven moment gedeeltelijk overgaan in het Besluit bouwwerken leefomgeving(Bbl)) zijn technische wijzigingen in deze besluiten noodzakelijk en worden deze besluiten meegenomen in de consultatie om het overzicht te bewaren.

2. Wie zijn betrokken?

De wijzigingen zijn in nauw overleg met het Ministerie van IenW en het Ministerie van BZK tot stand gekomen vanwege respectievelijk het AVB en het Bouwbesluit 2012 (en Bbl) en om de totale samenhang tussen de regelgeving te bewaken. Daarnaast is de Inspectie SZW betrokken geweest.

De wijzigingen hebben met name gevolgen voor asbestinventarisatiebedrijven, asbestverwijderingsbedrijven, asbestinspectie- en testlaboratoria en opdrachtgevers van asbestverwijderingen.

Er zijn meerdere stakeholdersbijeenkomsten georganiseerd waarin de voorziene wijzigingen zijn toegelicht waarbij de volgende partijen betrokken waren:

Aedes, Ascet, Bouwend Nederland, Commissie Asbest in de Lucht, dNAA, DTA Klankbordgroep, ECAV, European Asbestos Forum, Fenelab, FNV, Gasunie, GGD, ISZW, LTO, Ministerie van BZK, Ministerie van I en W, NEN, Netbeheer NL, Normec, NVvA, Omgevingsdienst NL, Programmabureau versnelling asbestdaken, Provincie Overijssel, RvA, Rijksvastgoedbedrijf, RIVM, Stichting VIA, Talis, TNO, TÜV, VAVB, VERAS, Vereniging Eigen Huis, VNG, VNO-NCW, VOAM-VKBA, VVTB.

3. Wat is het probleem?

De regelgeving kan worden gemoderniseerd door deze meer risicogericht in te richten, de actuele stand van de wetenschap mee te nemen en meer ruimte te bieden voor innovatie. Daarnaast bevat de huidige regelgeving onbewust ingebouwde inherente ontmoediging voor innovatie en/of het nemen van beheersmaatregelen ter bescherming van de gezondheid van werknemers. Een aantal voorschriften kan eenduidiger en daardoor beter handhaafbaar worden.

4. Wat is het doel?

De voorgenomen wijzigingen hebben tot doel bij te dragen aan een zorgvuldig asbestbeleid, waarbij wetenschappelijke inzichten over asbestrisico's en werkwijzen centraal staan, waarbij regels eenduidig zijn en waarbij ruimte is voor innovatie. Het uitgangspunt hierbij is en blijft dat werken met asbest nooit ten koste mag gaan van de veiligheid en gezondheid van werknemers.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Een aantal knelpunten in het huidige asbeststelsel komen direct voort uit de vigerende regelgeving. Er ligt een taak voor de overheid om de voorschriften meer risicogericht te maken en negatieve prikkels voor het nemen van beheersmaatregelen en/of het toepassen van innovatieve methoden in de regelgeving weg te nemen.

6. Wat is het beste instrument?

Aangezien de huidige regelgeving inherente prikkels bevat die belemmeren dat er meer risicogericht wordt gewerkt of dat er geïnnoveerd wordt, dient deze te worden aangepast. Tegelijkertijd wordt er tevens ingezet op andere maatregelen en instrumenten zoals de stand van de wetenschap verduidelijken en innovatieve methoden mogelijk maken.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Door de wijzigingen in het asbeststelsel ontstaat een beter klimaat voor het ontwikkelen en toepassen van innovatieve methoden waarmee de blootstelling aan asbestvezels verminderd kan worden. Tevens wordt het stelsel meer risicogericht en wordt de deskundigheid bij inherent gevaarlijke asbesttoepassingen geborgd. Dit komt ten goede aan de veiligheid van zowel werkgevers, werknemers, burgers als het milieu.

Een nieuw te ontwikkelen instrument SMART-nieuwe stijl dat is gestoeld op wetenschappelijke inzichten over risico's, bevordert innovatieve verwijderingsmethoden verder. SMART-nieuwe stijl kan, meer dan het huidige SMArt, een gedetailleerde blootstellingsschatting genereren zodat de juiste maatregelen worden ingezet. Hierdoor kunnen onnodige maatregelen achterwege blijven en worden de regels eenvoudiger om na te leven. Daarnaast verduidelijkt SMART-ns ook op andere vlakken dan de blootstellingsschatting de stand van de wetenschap.

Er wordt een lastenverlichting verwacht.

Gevolgen voor de overheid

De wijzigingen brengen eenmalig wat hogere kosten en structureel wat lagere kosten (aanpassing ICT) met zich mee voor de rijksoverheid.

De verduidelijking van enkele artikelen en het maatwerk in de te nemen maatregelen, met behulp van SMART-ns komt de handhavingmogelijkheden door Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid ten goede.